

CENTRUM BADAŃ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

ul. Frascati 2, 00-483 Warszawa

tel. : 629 79 79 w. 494, fax : 628 17 77, 826 55 62

**Nr 7-8 (107-108)
lipiec-sierpień 2000**

STATYSTYCZNY OBRAZ WSPÓLNOT	3
Handel Unii z krajami stowarzyszonymi EŚW w 1999 r.....	3
NOTOWANIA EURO	4
ABC UNII EUROPEJSKIEJ	4
Zakończenie przewodnictwa Portugalii - szczyt Rady Europejskiej w Feira	4
Francja obejmuje przewodnictwo w Unii Europejskiej.....	10
Federacja europejska - wizja Joschki Fishera	15
UNIA EUROPEJSKA - KRAJE TRZECIE	18
Niektóre aktualne problemy rozszerzenia Unii Europejskiej	18
INTEGRACJA POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ	24
Proces akcesji Polski do Unii Europejskiej.....	24
Szacunek wpłat Polski do budżetu UE.....	32
Rola programu PHARE w rozwoju polskiej sieci transportowej.....	38
POLITYKA KONKURENCJI	39
Zasady pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw.....	39
POLITYKA WOBEC MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW	47
Europa przedsiębiorstw - nowy program Komisji Europejskiej.....	47
UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA	51
Trendy gospodarcze w krajach strefy euro.....	51
WAŻNE DLA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	59
Regionalne Centra Informacji Europejskiej	59
Co nowego w prawie wspólnotowym i polskim	60

 Hanna Jahns, Ewa Kaliszuk, Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska, Stanisław Ładyka,
Wojciech Mroczek, Dariusz Sielski, Ewa Synowiec (główny redaktor)

 Adam A. Ambroziak, Tomasz Gromek, Filip Jasiński, Marian Paszyński,
Łukasz Włodarski, Iwona L. Woicka, Rafał Wojnowski

WSPÓLNOTY EUROPEJSKIE

**BIULETYN
INFORMACYJNY**

Adam A. Ambroziak

PROCES AKCESJI POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ¹

W połowie 2000 r. zaawansowanie procesu negocjacji o członkostwo Polski w Unii Europejskiej osiągnęło stan, w którym otwarte zostały wszystkie z 29 obszarów negocjacyjnych, z tego tymczasowo zamknięto 11 (w przypadku pozostałych 5 krajów tzw. grupy luksemburskiej, które rozpoczęły negocjacje z Polską, sytuacja jest podobna). Jeśli weźmie się pod uwagę fakt, iż negocjacje trwają od marca 1998 r. a polski rząd zadeklarował gotowość do członkostwa w UE na koniec 2002 r., ich tempo nie jest zadowalające. Poniżej przypomniano więc procedurę akcesji, w trakcie której znaleźli się obecni kandydaci do członkostwa w Unii.

Kryteria członkostwa w Unii Europejskiej

Polska, podpisując Układ Europejski w Brukseli w dniu 16 grudnia 1991 r. zadeklarowała, „(...) że końcowym [jej] celem (...) jest członkostwo we Wspólnocie, a Stowarzyszenie, zdaniem Stron, pomoże osiągnąć ten cel”. Należy podkreślić, iż była to jednostronna deklaracja, gdyż określono w niej, iż „członkostwo we Wspólnocie” jest celem wyłącznie Polski, a nie układających się Stron, w tym Wspólnot Europejskich.

Dopiero po zakończeniu kilkuletniej dyskusji nad kierunkiem integracji w ramach Unii Europejskiej, strona wspólnotowa zajęła się ponownie ideą rozszerzenia o nowe państwa członkowskie. W trakcie szczytu Rady Europejskiej w dniach 21-22 czerwca 1993 r. w Kopenhadze szefowie państw i rządów krajów członkowskich wyrazili polityczną wolę poszerzenia Unii, oświadczając, iż (...) **kraje stowarzyszone Europy Środkowej i Wschodniej, które tego pragną, zostaną członkami Unii Europejskiej**. Ponadto Rada Europejska uznała, iż „przyjęcie w poczet członków nastąpi wówczas, gdy kraj stowarzyszony będzie w stanie wziąć na siebie obowiązki wynikające z członkostwa - poprzez spełnienie wymaganych warunków ekonomicznych i politycznych”. Ponadto Rada określiła wówczas pozostałe warunki, nie mniej ważne, których wypełnienie daje możliwość uzyskania członkostwa w UE. Należą do nich:

→ stabilność instytucji gwarantujących demokrację,

→ istnienie funkcjonującej gospodarki rynkowej oraz zdolność sprostania warunkom konkurencji i siłom rynkowym w Unii,

→ zdolność przyjęcia wszystkich zobowiązań wynikających z członkostwa, w tym podzielenie założeń unii politycznej oraz gospodarczej i walutowej.

Przywołane zobowiązanie dotyczy przede wszystkim przyjęcia przez kraje kandydujące całego dorobku prawnego Wspólnot.

Rada Europejska w Kopenhadze, formułując warunki dla państw Europy Środkowej i Wschodniej, stwierdziła jednocześnie, iż rozszerzenie Unii jest uzależnione od zdolności Unii do przyjęcia nowych członków, tak aby zostało utrzymane tempo integracji europejskiej. Tak otwarte i jakościowe kryterium jest często wykorzystywane przez przeciwników rozszerzenia, wskazujących na negatywne skutki przystąpienia do Unii słabszych gospodarczo państw z Europy Środkowej i Wschodniej.

Przedstawione powyżej deklaracje i kryteria członkostwa były wyłącznie wyrazem politycznej woli przywódców państw Wspólnot. Podstawę prawną przyjęcia nowych krajów w poczet członków UE stanowi przepis Artykułu 49 Traktatu o Unii Europejskiej, który mówi, iż: „każde państwo europejskie może ubiegać się o status Członka Unii”. W Traktacie Amsterdamskim zapis tego artykułu został uzupełniony o przepis zapewniający, iż państwo kandydujące do UE musi przestrzegać zasad (wymienionych w Artykule 6) „wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz praworządności, wspólnych dla państw członkowskich”.

Wniosek o członkostwo w UE

Procedura przystępowania do Unii Europejskiej rozpoczyna się od złożenia oficjalnego wniosku o członkostwo. Wniosek ten, podpisany przez głowę państwa, jest składany przez szefa dyplomacji danego kraju na ręce przewodniczącego Rady Unii Europejskiej. Polski Minister Spraw Zagranicznych Andrzej Olechowski złożył w imieniu rządu oficjalny wniosek o członkostwo w Unii Europejskiej 5 kwietnia 1994 r. w trakcie spotkania Rady Europejskiej na Korfu podczas prezydencji greckiej. Warto zwrócić uwagę, iż nastąpiło to w dwa miesiące po wejściu w życie Układu Europejskiego.

